

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

LOPULLINEN
A6-0366/2006

18.10.2006

MIETINTÖ

Euroopan unionin turvallisuusstrategian täytäntöönpanosta Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa
(2006/2033(INI))

Ulkoasiainvaliokunta

Esittelijä: Karl von Wogau

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	15
GUE/NGL-RYHMÄN - EUROOPAN YHTYNEEN VASEMMISTON KONFEDERAATIORYHMÄN / POHJOISMAIDEN VIHREÄN VASEMMISTON - VÄHEMMISTÖÖN JÄÄNYT MIELIPIDE	21
ASIAN KÄSITTELY	23

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

Euroopan unionin turvallisuusstrategian täytäntöönpanosta Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa (2006/2033(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston kokouksessa 12. joulukuuta 2003 hyväksytyt Euroopan unionin turvallisuusstrategian,
- ottaa huomioon Roomassa 29. lokakuuta 2004 allekirjoitetun sopimuksen Euroopan perustuslaista,
- ottaa huomioon 16.–17. kesäkuuta ja 15.–16. joulukuuta 2005 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät ja erityisesti puheenjohtajan kertomukset Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta,
- ottaa huomioon 14. huhtikuuta 2005 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin turvallisuusstrategiasta¹,
- ottaa huomioon neuvoston 9. joulukuuta 2003 hyväksymän joukkotuhohaseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian,
- ottaa huomioon entisen komission jäsenen Barnierin toukokuussa 2006 esittämän kertomuksen "Euroopan pelastuspalvelujoukot: Euroopan apu",
- ottaa huomioon 2. helmikuuta 2006 antamansa päätöslauselman neuvoston vuosittaisesta selvityksestä Euroopan parlamentille YUTP:n tärkeimmistä näkökohdista ja perusvalinnoista sekä niiden taloudellisista vaikutuksista Euroopan unionin yleiseen talousarvioon – 2004²,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
- ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A6-0366/2006),

Yleisiä näkökohtia

- A. ottaa huomioon, että Euroopan unionin turvallisuusstrategia on osa koko yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa (YUTP) ja Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa (ETPP), joiden yhteydessä Euroopan unioni voi käyttää kaikkia poliittisia – myös diplomaattisia, taloudellisia ja kehitysyhteistyöpoliittisia – toimintakeinojaan,
- B. ottaa huomioon, että mielipidemittaukset ovat osoittaneet jatkuvaa laajaa kannatusta kymmenen viime vuoden aikana ja on käynyt ilmi, että Euroopan unionin yhteistä ulkopoliitiikkaa kannattaa yli 60 prosenttia ja Euroopan unionin yhteistä

¹ EUVL C 33 E, 9.2.2006, s. 580.

² Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0037.

puolustuspolitiikkaa yli 70 prosenttia EU:n kansalaisista; ottaa lisäksi huomioon, että muiden mielipidemittausten mukaan puolustusmenojen lisäämistä ei kannateta,

- C. ottaa huomioon, että koska turvallisuus ja kansainvälisen terrorismin torjunta ovat Euroopan unionin painopisteitä, Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan yhteydessä on löydettävä yhteinen vastaus ja yhteinen strategia,
- D. katsoo, että aseviennin valvontaa on vahvistettava sekä Euroopan unionin että kansainvälisellä tasolla,
1. myöntää, että 12. joulukuuta 2003 hyväksytty Euroopan unionin turvallisuusstrategia, joka perustuu puheenjohtajavaltio Kreikan aloitteeseen, sisältää erinomaisen analyysin nyky maailman uhkista ja siinä esitetään EU:n ulkopolitiikan peruseräkkeet; korostaa kuitenkin tarvetta seurata sen täytäntöönpanoa säännöllisesti, jotta voidaan reagoida geopoliittiseen kehitykseen;
 2. panee merkille, että kuten Euroopan turvallisuusstrategiassa todetaan, kansainvälinen terrorismi, joukkotuhoaseiden leviäminen, alueelliset konfliktit, toimintakyvyttömät valtiot ja järjestäytynyt rikollisuus ovat nykyisin suurimpia uhkia Euroopan unionille ja sen kansalaisille; korostaa, että maailmanlaajuisen vesi- ja energialähteistä käytävän kilpailun, luonnonkatastrofien ja Euroopan unionin ulkorajojen turvaamisen aiheuttamiin geopoliittisiin ja maantieteellisiin haasteisiin vastaaminen on otettava strategiseksi tavoitteeksi kehitettäessä edelleen Euroopan turvallisuusstrategiaa; on huolestunut mahdollisesta uudesta asevarustelukilvasta maailmanlaajuisella ja alueellisella tasolla sekä tavanomaisten aseiden jatkuvasta leviämisestä;
 3. tunnustaa, että kansainvälisen terrorismin vastaista taistelua ei kuitenkaan voida käydä pelkästään sotilaallisin keinoin ja että terrorismin ehkäiseminen ja tukahduttaminen vaativat muiden kuin sotilaallisten välineiden koko valikoiman käyttöä kuten tiedustelutietojen vaihtoa, poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä, mikä edellyttää täysimittaista toimielinten ja eri pilarien välistä yhteistyötä, ja että demokraattisten instituutioiden, perusrakenteiden ja kansalaisyhteiskunnan rakentaminen romahtaneissa tai romahtamassa olevissa valtioissa on välttämätöntä; korostaa, että EU:n antama merkittävin panos kansainvälisen terrorismin ehkäisemiseen on sen kyky tehokkaasti rakentaa tai jälleenrakentaa demokraattisia instituutioita, sosiaalisia ja taloudellisia perusrakenteita, hyvää hallintoa ja kansalaisyhteiskuntaa sekä menestyksekkäästi torjua rasismia ja muukalaisvihaa;
 4. huomauttaa, että Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikan tehtävänä on suojella unionin kansalaisia näiltä uhkilta, puolustaa unionin perusteltuja etuja ja edistää Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan tavoitteiden saavuttamista toimimalla maailmanlaajuisesti ja vastuullisesti maailmanrauhan ja demokratian hyväksi; tukee voimakkaasti Euroopan turvallisuusstrategiaan sisältyvää ajatusta, että paras keino näiden tavoitteiden saavuttamiseen on "tehokas monenvälisyys", jolla tarkoitetaan kansainvälisiä instituutioita ja kansainvälistä oikeutta;

5. toistaa sen kantansa, että unionin on, ETPP:n kautta, hoidettava tehtävänsä ensi sijassa rauhanomaisin keinoin ja sotilaallisin keinoin ainoastaan, mikäli kaikki neuvottelutiet on perusteellisesti tutkittu ja havaittu umpikujaan johtaviksi; katsoo, että näitä oikeutettuja tehtäviä toteutettaessa olisi pidettävä ensisijaisen tärkeänä, että kansalaisten ihmisoikeuksia ja perusvapauksia ehdottomasti kunnioitetaan unionin rajojen sisä- ja ulkopuolella;
6. katsoo, että geopoliittiset haasteet ovat muuttuneet huomattavasti sen jälkeen, kun Euroopan turvallisuusstrategia hyväksyttiin vuonna 2003 ja että strategiaa olisi näin ollen tarkistettava viimeistään vuonna 2008; on sitä mieltä, että strategiaa olisi tarkistettava viiden vuoden välein ja että siitä olisi käytävä keskustelua Euroopan parlamentissa ja kansallisissa parlamenteissa;
7. huomauttaa, että on äärimmäisen tärkeää sovittaa kansainvälisen yhteisön kriisiin vastaamiseen liittyvät siviilielementit ja sotilaalliset elementit tehokkaasti yhteen; katsoo, että tässä yhteydessä EU:n olisi erityisesti rakennettava Naton kanssa solmimansa strategisen kumppanuuden perustalle sekä pyrittävä vahvistamaan keinoja yhteistyön tekemiseksi Naton kanssa operaatioiden ja tehtävien yhteydessä monenlaisista eri aiheista käytävän intensiivisen poliittisen vuoropuhelun pohjalta;
8. kehottaa jäsenvaltioita tukemaan sellaisen parlamentaarisen ulottuvuuden luomista Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikalle, jossa instituutioiden ja rahoituksen tasolla tapahtuva kehitys etenee käsi kädessä parlamentaaristen valvontaoikeuksien laajentamisen kanssa; muistuttaa, että Euroopan parlamentti ja kansalliset parlamentit jakavat vastuun Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan parlamentaarisesta valvonnasta perussopimuksissa ja perustuslaeissa säädettyjen oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa pohjalta;
9. puoltaa aloitteiden tekemistä suhteiden lähentämisestä ja tietojen vaihdon tehostamisesta kansallisten parlamenttien ja Euroopan parlamentin välillä Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa koskevissa kysymyksissä, jotta jäsennellympi ja säännöllisempi vuoropuhelu parlamenttien välillä tulee mahdolliseksi;
10. korostaa, että Euroopan unionin on kyettävä antamaan merkittävä panos:
 - a) puolustaakseen itseään kaikkia unionin turvallisuuteen kohdistuvia todellisia ja selkeitä uhkia vastaan;
 - b) turvatakseen rauhaa ja vakautta ennen kaikkea maantieteellisessä lähiympäristössään ja muissa osissa maailmaa YK:n peruskirjan periaatteiden mukaisesti;
 - c) toteuttaakseen humanitaarisia toimia ja pelastusoperaatiota;
 - d) estääkseen ja hallitakseen konflikteja sekä edistääkseen demokratiaa ja ihmisoikeuksien kunnioittamista;
 - e) edistääkseen alueellista ja maailmanlaajuista aseriisuntaa;

11. korostaa, että Nato on edelleen kollektiivisen puolustuksen takaaja siltä varalta, että jonkun kolmannen maan aseelliset joukot hyökkäävät Euroopan unionin alueelle; pitää myönteisenä Naton kasvavia mahdollisuuksia omaksua itselleen rooli sen jäsenvaltioiden ulkopuolella toteutettavissa toimissa; katsoo, että samalla Nato on sopiva foorumi turvallisuuskysymyksistä käytävälle transatlanttiselle vuoropuhelulle;
12. tunnustaa, että jäsenvaltioiden asevoimien toimintakykyyn ja niiden olemiseen EU:n käytävissä vaikuttaa se seikka, että useimmat jäsenvaltiot ovat sekä EU:n että Naton jäseniä ja niillä on jokin osa asevoimistaan kummankin organisaation käytössä; vaatii näin ollen, että Euroopan unionin olisi jatkettava intensiivistä työskentelyä Naton kanssa, erityisesti toimintakykyjen kehittämisen alalla;
13. varoittaa ponnistelujen tarpeettomasta päällekkäisyydestä Naton ja EU:n välillä sekä EU:n jäsenvaltioiden välillä;
14. ottaa huomioon, että Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan käytössä on nykyisin suhteellisen vähäiset resurssit siviili- ja sotilasoperaatioita varten; pyytää näin ollen, että Euroopan unioni – kehittääkseen uskottavuuttaan maailmanlaajuisena toimijana - keskittäisi kapasiteettinsa käytön maantieteelliseen lähiympäristöönsä, erityisesti Balkanille;

Integroitu siviili- ja sotilasyhteistyö

15. pitää myönteisenä sitä, että Euroopan unioni painottaa siviili- ja sotilasyhteistyön vahvistamista kriisinhallinnassa, ja tunnustaa, että siviilipuolen kriisinhallintakapasiteetin kehittäminen on ollut erillisenä piirteenä, joka tarjoaa lisäarvoa Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämisessä sekä moninaisissa vastauksissa konfliktien ehkäisemiseen, humanitaariseen väliintuloon, konfliktien jälkeiseen jälleenrakentamiseen sekä rauhanrakentamiseen;
16. pitää rohkaisevina viimeaikaisia pyrkimyksiä siviilikriisinhallinnan yleistavoitteen 2008 puitteissa korjata aikaisempaa painoarvon puuttumista siviilipuolen valmiuksien ja kykyjen kehittämiseltä; pitää edelleen rohkaisevana siviili-sotilasyksikön ja operaatiokeskuksen mahdollisuuksia esittää merkittävää osaa integroitua siviili-sotilasyhteistyötä ja -koordinointia koskevan unionin lähestymistavan kehittämisessä, suosittelee näin ollen siviili- ja sotilasyksikön ja operaatiokeskuksen korottamista siviili-sotilasoperaatioiden Euroopan päämajaksi;
17. tunnustaa, että merkittävät kykenevyyttä luovat valmiudet satelliitti- ja lentoavusteisten tietojärjestelmien, integroitujen televiestintäjärjestelmien ja strategisten meri- ja ilmakuljetusjärjestelmien alalla ovat olennaisia niin kriisinhallinnan siviili- kuin sotilasoperaatioidenkin kannalta; kehottaa Euroopan puolustusvirastoa yhdessä komission kanssa panemaan alulle integroituja tutkimus- ja kehitysprosesseja alueilla, jotka vahvistavat integroituja ja yhteensovitettuja siviili- ja sotilaspuolen tarkastelutapoja, erityisesti satelliitti- ja lentoavusteisten tietojärjestelmien sekä integroitujen televiestintäjärjestelmien alalla;

Kriisinhallinta

18. suhtautuu myönteisesti komission tiiviissä yhteistyössä Yhdistyneiden Kansakuntien kanssa rahoittaman GDACS:n (Global Disaster Alert and Coordination System) perustamiseen; huomauttaa, että kyseisen järjestelmän pitäisi parantaa huomattavasti Euroopan unionin toimintamahdollisuuksia;
19. panee merkille terveyttä koskevien hätätilanteiden hallinnoimiseksi perustetun komission keskuksen toiminnan; korostaa, että keskus on tärkeä sen keräämien tietojen ja tietokannan vuoksi sekä siksi, että se voi varoittaa pandemioista ja epidemioista sekä biologisten ja kemiallisten aineiden aiheuttamista uhista; vaatii neuvostoa ja komissiota tästä syystä säätämään tarpeellisista muodollisuuksista, jotta varmistetaan komission osallistuminen toimien koordinointiin terveyttä koskevien kriisien ja valtioiden rajat ylittävien bioterrori-iskujen yhteydessä;
20. pitää myönteisinä komission ponnisteluja yhteisön menettelyn perustamiseksi pelastuspalvelualalla, myös vakavan terrori-iskun varalta; panee merkille, että kyseinen menettely perustuu ensi sijassa tietokannaksi koottuihin tietoihin kansallisella tasolla avustustoimiin käytettävissä olevista voimavaroista; toteaa, että kyseisen tietokannan tuottamaa ajansäästöä ja synergiaetuja voitaisiin lisätä merkittävästi siirtämällä siihen EU:n sotilashenkilöstön kaikista käytettävissä olevista kriisinhallintaa koskevista voimavaroista laatiman tietopankin sisältö; pyytää neuvostoa ja komissiota tästä syystä ryhtymään tarvittaviin keskusteluihin ja toimiin tietojen siirron mahdollistamiseksi;
21. pitää myönteisinä neuvoston ponnisteluja varmistaa ETPP:n erilaisten käytettävissä olevien voimavarojen nopea ja tehokas käyttö katastrofin sattuessa; korostaa tässä yhteydessä, kuinka tärkeää strategisen (ilma-)kuljetuksen koordinoinnissa olevien puutteiden korjaaminen on; kehottaa jäsenvaltioita tästä syystä myöntämään mahdollisimman pian tarvittavat varat ongelman ratkaisemiseksi; kehottaa lisäksi neuvostoa tutustumaan erittäin huolellisesti entisen komission jäsenen Barnierin toukokuussa 2006 esittämän kertomuksen ehdotuksiin;
22. katsoo, että ETPP:n kehitys on omalta osaltaan edistänyt sitä, että neuvoston/komission toimivaltuuksiin on syntynyt nk. harmaita vyöhykkeitä sellaisten operaatioiden toteuttamisen yhteydessä, jotka ovat pääosin siviililuonteisia; odottaa vakausvälineen hyväksymisen selkiyttävän tilannetta jossakin määrin haittaamatta kuitenkin kriisinhallinnan tähänastista käytännössä osoitettua joustavuutta;
23. pitää myönteisenä siviilikriisinhallinnan yleistavoitteen 2008 suhteen saavutettua edistystä ja erityisesti siviilivalmiusryhmien sekä integroitujen poliisijoukkojen käyttöä koskevien suunnitelmien kehittämistä; panee merkille myös järjestäytyneen rikollisuuden ja ihmiskaupan torjumista koskevan asiantuntemuksen kehittämisen; pitää niin ikään myönteisenä sitä, että komissio on perustanut kriisiohjelman, jossa tavoitteeksi on asetettu nopeuttaa entisestään ETPP:n operaatioiden aloitusvaihetta paikan päällä; kehottaa neuvostoa ja komissiota koordinoimaan yhdessä toimiaan ja ehdottaa tämän vuoksi yhteisen koulutusohjelman perustamista kaikille operaatioiden suunnitteluun osallistuville henkilöstön jäsenille;

Oman alueen turvallisuus

24. huomauttaa, että turvallisuuspolitiikan tärkein tehtävä on aina oman alueen turvallisuuden takaaminen; on tietoinen siitä, että unionin kansalaiset odottavat Euroopan puolustuspolitiikalta ennen kaikkea merkittävää panosta henkilökohtaisen turvallisuutensa takaamiseksi sekä perusihmisoikeuksiensa kunnioittamista;
25. huomauttaa, että Euroopan unionin on turvattava ulkorajansa, suojeltava elintärkeitä perusrakenteitaan, tuhottava kansainvälisten terroristien rahoitusverkostot ja torjuttava järjestäytyneitä rikollisuutta; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään tätä silmällä pitäen unionin ulkorajojen yhdenmetyt hallintojärjestelmän vähentämättä kuitenkaan ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien sekä humanitaarisen oikeuden kunnioittamista, erityisesti pakolaisten kohdalla;
26. huomauttaa, että EU:n on:
 - turvattava vapaat toimitukset teollisuudelle ja yksittäisille kuluttajille ja erityisesti hiilivetyjen toimitukset, mikä edellyttää meri-, lento- ja putkikuljetusten turvallisuutta;
 - puolustettava itseään tietoverkkohyökkäystä vastaan, jolla saatettaisiin tuhota elintärkeät viestintä- tai energiajärjestelmät tai taloudelliset järjestelmät;

Nopea toiminta YK:n peruskirjan pohjalta

27. tukee sitä Euroopan unionin turvallisuusstrategian oletusta, että uudet uhat huomioon ottaen unionin on oltava valmis toimimaan ennen kriisien puhkeamista ja ehkäisemään ajoissa selkkaukset ja uhat, mutta sen on noudatettava kaikilta osin Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjaa, joka luo perustan kansainvälisille suhteille;

Menettelysäännöt/koulutus

28. toteaa, että henkilöstön menettelyyn kaikkien ETPP:n toimien yhteydessä sovelletaan monia asiakirjoissa vahvistettuja suuntaviivoja ja yleisiä menettelysääntöjä; suhtautuu myönteisesti kyseisissä suuntaviivoissa ja säännöissä esiintyviin ensimmäisiin merkkeihin siitä, että niissä kunnioitetaan ihmisoikeusnormeja ja -sääntöjä; panee niin ikään tyytyväisenä merkille ponnistelut, joiden tavoitteena on tuoda sukupuolinäkökohdat tulevaisuudessa paremmin esille ETPP:n eri toimintalinjojen, ohjelmien ja aloitteiden yhteydessä;
29. panee merkille neuvoston ponnistelut kehittää edelleen diplomaatti-, sotilas- ja siviilihenkilöstölle suunniteltuja ETPP:n sekä strategisen että toiminnan tason koulutusohjelmia; odottaa, että parlamentin asiantuntijoille annetaan mahdollisuus osallistua näihin ohjelmiin; yhtyy aloitteeseen ETPP:n toimiin paikan päällä osallistuvan henkilöstön koulutusta koskevien vähimmäisvaatimusten vahvistamiseksi ja kehottaa neuvostoa pyrkimään yhdessä komission ja jäsenvaltioiden kanssa siihen, että kaikki koulutustoimet standardoidaan kaikilla tasoilla;

30. on sitä mieltä, että sotilaat joutuvat tarpeettomasti alttiiksi vaaroille, jos komentoketju, varustelu tai aseistus eivät vastaa operaation asettamia vaatimuksia; pitää näin ollen erityisen tärkeänä varmistaa, että Euroopan unionin alaisuuteen asetettavat joukot ovat asianmukaisesti varusteltuja;
31. on sitä mieltä, että sotilaallisten valmiuksien tehokas käyttö ei ole mahdollista, ellei Euroopan voiman projisoinnin kykyä merkittävästi vahvisteta, myös ilma- ja merikuljetusjärjestelmien osalta; antaa tässä yhteydessä tunnustusta eri maiden ponnisteluille ilmakuljetuksia ja amfibiokulkuneuvoilla tapahtuvia kuljetuksia koskevien valmiuksiensa lisäämiseksi sekä suunnitelmille hankkia lisää lentotukialuksia;
32. panee merkille, että monenvälisissä operaatioissa aiheutuu lisäkustannuksia ja niiden teho heikkenee, koska niihin osallistuvien yksikköjen varustelu ja aseet ovat erilaisia ja usein yhteensopimattomia; katsoo tästä syystä, että Euroopan unionin olisi edistettävä toimia varustelun ja aseiden yhdenmukaistamiseksi, jotta voidaan optimoida resurssit ja monenvälisten toimien tehokkuus;

Tiedustelu

33. arvostelee sitä ikävää tosiseikkaa, että kehitteillä olevilla taistelujoukoilla on erilaiset oikeudet käyttää lento- ja avaruusperusteista tietoa; pahoittelee, että kansallisten satelliittitietojärjestelmien – Helios, SAR-Lupe ja Cosmo-Skymed – tarjoama tieto ei ole kaikkien jäsenvaltioiden käytettävissä;
34. pyytää korjaamaan nämä puutteet ja sitä varten:
- a) pyytää painokkaasti, että kehitteillä olevat taistelujoukot saavat yhtenäisen tai ainakin yhteensopivan varustelun tieto- ja televiestintäjärjestelmien aloilla;
 - b) pyytää, että satelliittitietojärjestelmien seuraavan sukupolven versio yhdistettäisiin eurooppalaiseen järjestelmään, jonka tarjoama tieto olisi käytettävissä sotilas- ja poliisitarkoituksiin sekä katastrofitilanteiden hallintaan Torrejónin satelliittikeskusta hyödyntäen;
35. huomauttaa, että Nato kehittää parhaillaan lentoavusteista AGS-tietojärjestelmää (Airborne Ground Surveillance) jo olemassa tai kehitteillä olevien kansallisten järjestelmien lisäksi; edellyttää, että tämä järjestelmä saatetaan kaikkien EU:n jäsenvaltioiden käyttöön, erityisesti EU:n taisteluosastojen yhteydessä;
36. katsoo, että televiestinnän alalla on kehitettävä yhteinen järjestelmä monikansallisten joukkojen komentamiseen; on täten sitä mieltä, että sotavoimien, poliisin ja hätäapua antavien viranomaisten käyttämien laitteiden olisi oltava teknisesti yhteensopivia, kuten ne Suomessa jo ovat;

Rajavalvonta

37. on erityisen huolissaan rajavalvontavälineistön yhteensopimattomuudesta ja laadusta ja esittää uudelleen alan teollisuudelle pyynnön esittää asianmukainen ehdotus tilanteen parantamiseksi;

Kuljetukset

38. katsoo, että koska kuljetusten, erityisesti strategisten kuljetusjärjestelmien, kohdalla esiintyy olennainen puute kaikessa EU:n kriisinhallintatoiminnassa, erillinen eurooppalainen järjestely, joka varmistaisi tavanomaisten siviilipuolen multimodaalikuljetusten saatavuuden, rakentuisi integroidun siviiliositilaslähestymistavan perustalle ja varmistaisi mittakaavaetujen hyödyntämisen kaikille eurooppalaisille toimijoille kriisinhallinnassa sekä Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan että katastrofiavun tarkoituksia silmällä pitäen, olisi erittäin kiinnostava;

ETPP:n päätöksentekomenettelyn heikkoudet

39. katsoo, että ETPP:n operaation käynnistämispäätöstä edeltävässä poliittisessa päätöksentekomenettelyssä on joitakin heikkouksia, kuten Kongon-operaation yhteydessä kävi ilmi; kehottaa neuvostoa tästä syystä tutkimaan kyseisen menettelyn eri vaiheet ja tarvittaessa ryhtymään toimiin heikkouksien poistamiseksi; muistuttaa neuvostoa ja erityisesti sen poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteaa tässä yhteydessä niiden velvollisuudesta tiedottaa parlamentille;
40. vahvistaa vaatimuksenaan, että parlamentin on saatava osallistua täysimääräisesti ja sillä on oikeus tulla kuulluksi vuosittain etukäteen YUTP:n edessä olevista aiheista ja vaihtoehdoista, kuten voimassa olevissa perussopimuksissa määrätään; vaatii neuvostoa ponnekkaasti harjoittamaan YUTP:n ja ETPP:n alalla huomattavasti avoimempaa ja läpinäkyvämpää tiedotuspolitiikkaa parlamenttia kohtaan; arvostelee tässä yhteydessä nykyistä menettelyä, joka koskee parlamentin pääsyä neuvoston "luottamuksellisiin asiakirjoihin", jotka sisältävät useimmiten pelkästään hyvin yleistä tietoa;
41. pyytää, että sotilaallisesta varustelusta ja aseistuksesta aiheutuvista menoista päätettäisiin parlamentaarisesti valvotuissa talousarvioissa; on näin ollen sitä mieltä, että olisi vältettävä rinnakkaisia talousarvioita ja rahoitusjärjestelyjä, joita kansalliset parlamentit tai Euroopan parlamentti eivät voi tehokkaasti valvoa;
42. panee merkille, että Euroopan unionin talousarvioon sisältyy useita budjettikohtia, joihin liittyy turvallisuusnäkökohtia, kuten kriisinhallintaan, ulkorajojen ja elintärkeiden perusrakenteiden turvaamiseen, turvallisuustutkimukseen sekä Galileo- ja GMES-ohjelmien täytäntöönpanoon tarkoitetut määrärahat;
43. vaatii erityisesti lisäämään kriisinhallintaoperaatioiden, ulkorajojen turvallisuuden, turvallisuustutkimuksen ja Galileo-ohjelman määrärahoja ja katsoo, että pitkällä

aikavälillä turvallisuustutkimuksen ala olisi sovittava turvallisuustutkimuksen korkean tason työryhmän määrittämään rahoitustarpeeseen;

44. pyytää myös, että sotilaalliset kriisinhallintaoperaatiot rahoitettaisiin Euroopan unionin talousarviosta ja että jäsenvaltiot asettaisivat tätä tarkoitusta varten lisää EU-varoja käytettäväksi;
45. arvostelee sitä, että ATHENA-mekanismien ja jäsenvaltioiden ja Euroopan kehitysrahaston rahoittamien muiden tilapäismekanismien vuoksi Euroopan parlamentilla ei ole mahdollisuutta valvoa Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan sisältyvien sotilaallisten toimien varainhoitoa; huomauttaa, että avoimuutta tarvitaan myös, kun on kyse tilapäisjärjestelyjen ja yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan määrärahoista rahoitettujen toimien väliselle harmaalle alueelle sijoittuvista siviili-sotilaallisista toimista (kuten poliisitoimet);
46. vaatii näin ollen talousarviota koskevaa uutta metodiikkaa Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan menojen avoimuuden lisäämiseksi ja Euroopan unionin turvallisuusstrategian tavoitteiden saavuttamiseen tarvittavan sotilaallisen ja siviilikapasiteetin kehittämisen tukemiseksi:
 - (a) alkuvaiheessa, joka alkaisi vuonna 2007 eikä kestäisi kahta vuotta kauempaa, neuvosto laatisi talousarvioasiakirjan, josta ilmenisi jäsenvaltioiden sitoutuminen olemassa oleviin luetteloihin (tarveluettelo, joukkoluettelo ja edistymisluektelo) perustuvan siviilitavoitteen 2008 ja sotilaallisen tavoitteen 2010 täyttämiseen;
 - (b) toisessa vaiheessa jäsenvaltiot sitoutuisivat yhteiseen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan virtuaalisessa "talousarviossa", jossa ne, useiksi vuosiksi kerrallaan, sitoutuisivat rahoittamaan Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan sisältyviin toimiin tarvittavat varusteet ja henkilöstön; tämä asiakirja, joka tosin ei olisi oikeudellisesti sitova, olisi poliittisesti tärkeä EU:n/EY:n talousarvion rinnalla ja siitä kävisi ilmi, kuinka paljon jäsenvaltiot ovat valmiita käyttämään Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan; se helpottaisi "taakanjakoa" jäsenvaltioiden välillä koska sillä varmistettaisiin sotilasmenojen suurempi avoimuus ja koska Euroopan parlamentti ja jäsenvaltioiden parlamentit keskustelisivat siitä vuosittain;
47. katsoo, että todella yhdennettyjen Euroopan puolustusmateriaalimarkkinoiden kehittäminen edellyttää, että puolustusta koskevaa EY:n perustamissopimuksen poikkeussäännöstä (296 artikla) sovelletaan nykyistä rajoitetummin; jää odottamaan komission tulkitsevaa tiedonantoa EY:n perustamissopimuksen 296 artiklan soveltamisesta ja ehdotusta erityiseksi direktiiviksi puolustusmateriaalien julkisista hankinnoista; pitää myönteisenä Euroopan puolustusviraston (EPV) laatimia, puolustushankintoja koskevia menettelysääntöjä ja kehottaa kaikkia jäsenvaltioita hyväksymään ne; vaatii luopumista vastikkeiden ja oikeudenmukaisten palautusten käytännöstä; pitää Euroopan puolustusviraston työn tehostamista välttämättömänä Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan yhteydessä;

48. tunnustaa tutkimusyhteistyön tärkeyden Euroopan teollisuuden kilpailukyvyille; vaatii näin ollen suurempaa täydentävyyttä komission ja Euroopan puolustusviraston työn välillä eurooppalaisesta siviili- ja turvallisuustutkimuksesta sekä puolustukseen liittyvästä tutkimuksesta käytävän tuloksellisemman vuoropuhelun kautta; korostaa, että kaksikäyttökäytännön hyödyntämisen ja voimavarojen monitoiminnallisuuden sekä siviili- ja puolustustutkimuksen välisen kuilun kaventamisen on oltava EU:n päämääriä ja tavoitteita; pitää välttämättömänä, että pienten- ja keskisuurten yritysten määritelmää mukautetaan Euroopan turvallisuustutkimuksen alalla, koska tämän alan yritys rakenne eroaa huomattavasti muista tutkimusaloista;
49. vaatii, että vuoden 1998 aseiden vientiä koskevista käytännesäännöistä on tultava kaikissa jäsenvaltioissa oikeudellisesti sitovia ja että niitä on sovellettava ja ne on pantava täytäntöön tehokkaalla tavalla; on sitä mieltä, että päätös siitä, mitkä vastaanottajamaat täyttävät sääntöjen ehdot, olisi tehtävä yhdessä; pyytää lisäksi, että puolustustarvikkeiden siirtoja yhteisön sisällä yksinkertaistettaisiin; kehottaa komissiota vauhdittamaan ponnistelujaan tällä alalla;

Joukkotuhoaseet/Iran

50. tietää, ettei onnistumisesta ole takeita pyrittäessä estämään Irania tuottamasta aseiden valmistukseen soveltuvaa rikastettua uraania; katsoo kuitenkin, että EU-kolmikon, Yhdysvaltojen, Venäjän ja Kiinan esittämällä yhteisellä neuvottelutarjouksella on parhaat onnistumisen edellytykset; pitää myönteisenä monenvälistä menettelytapaa, johon kyseinen tarjous perustuu; panee tyytyväisenä merkille EU:n panoksen tämän syntyyn; suhtautuu myönteisesti Yhdysvaltojen valmiuteen osallistua kyseisiin neuvotteluihin Iranin kanssa;

Kohti turvallisuus- ja puolustusliittoa

51. huomauttaa, että Euroopan unioni on kehittymässä myös puolustus- ja turvallisuusliitoksi, joka kattaa sekä ulkoisen turvallisuuden että useita sisäisen turvallisuuden, terrorismin kaikkien eri muotojen torjunnan ja luonnonkatastrofien hallinnan aspekteja ja sisältää seuraavat elementit:
- a) jäsenvaltioiden sitoutuminen siihen, että ne kykenevät:
- siirtämään 60 000 sotilasta 60 päivän kuluessa ja käyttämään näitä joukkoja vuoden ajan rauhanturvaamis- ja rauhaanpakottamisoperaatioissa kuten Helsingin Eurooppa-neuvoston kokouksessa päätettiin sekä perustamaan kolmesta lyhyellä ajalla siirrettävissä olevaa taistelujoukkoyksikköä, joista kaksi on pysyvästi valmiustilassa vuodesta 2007 alkaen;
 - kehittämään siviilikriisinhallintavalmiuksia poliisitoimien, oikeusvaltion periaatteen, siviilihallinnon ja väestönsuojelun aloilla kuten Feiran Eurooppa-neuvoston kokouksessa päätettiin;

- b) Euroopan sotilasjohtamisen rakenne, johon kuuluvat poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea, sotilaskomitea, sotilasesikunta (nämä kaikki ovat olleet toiminnassa vuodesta 2001 alkaen) ja siviili-sotilasyksikkö sekä perusteilla oleva operaatiokeskus;
- c) Euroopan sotilaspoliisijoukot, joiden päämaja on Vicenzassa ja joita olisi käytettävä tulevassa Kosovon poliisioperaatiossa;
- d) Eurooppa-neuvoston ehdottama Euroopan puolustusvirasto, joka on ollut toiminnassa vuodesta 2004 lähtien;
- e) Europol ja eurooppalainen pidätysmääräys;
- f) aseiden hankintaa ja aseiden vientiä koskevat yhteisön säännöt;
- g) unionin turvallisuustutkimukset itsenäisenä temaattisena painopistealueena seitsemännen tutkimuksen ja kehityksen puiteohjelman puitteissa;

52. katsoo, että tätä prosessia olisi vahvistettava ottamalla mukaan seuraavat elementit:

- a) yhteismarkkinoiden perustaminen puolustuksen alalla keinona luoda todella yhtenäistetty eurooppalainen puolustusteknologinen perusta EU:n jäsenvaltioiden keskinäisen riippuvuuden ja erikoistumisen periaatteiden mukaisesti;
- b) yhteinen satelliitti- ja lentoavusteinen tietojärjestelmä ja yhteiset televiestintästandardit sotilas- ja poliisivoimien sekä katastrofien hallintayksiköiden käytössä;
- c) pysyvien eurooppalaisten merivoimien perustaminen Välimerelle osoitukseksi Euroopan unionin läsnäolosta ja vahvistamaan EU:n kriisinhallintakykyä tällä alueella, joka on sen turvallisuusetujen kannalta äärimmäisen tärkeä;
- d) eurooppalainen talousarvio, joka kattaa turvallisuuden siviilinäkökohtien lisäksi sotilaallisen puolen;
- e) turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta vastaava EU:n apulaisulkoministeri;
- f) tiheämmin järjestettävät EU:n puolustusministerien tapaamiset;
- g) Euroopan pelastuspalvelujoukot sellaisena kuin niitä on ehdotettu Michel Barnierin toukokuussa 2006 päivätyssä kertomuksessa sekä Euroopan siviilirauhanturvajoukot ja Euroopan rauhanrakennuskumppanuus;
- h) katastrofiapua, pelastusoperaatioita ja puolustusoperaatioita varten käytettävissä olevat eurooppalaiset ilma- ja merikuljetusvalmiudet (tarkoituksenmukaisimpia resursseja yhdistävät multimodaalikuljetukset);

- i) jäsenvaltioiden parlamenttien ja Euroopan parlamentin harjoittama riittävä parlamentaarinen valvonta;
53. korostaa Euroopan perustuslakia koskevan sopimuksen tärkeyttä, sillä se merkitsee huomattavaa edistysaskelta kohti turvallisuus- ja puolustusliittoa, erityisesti
- a) EU:n ulkoministerin viran myötä; ulkoministeri toimii samalla Euroopan komission varapuheenjohtajana;
 - b) solidaarisuuslausekkeen myötä; solidaarisuuslausekettä käytetään, jos jokin jäsenmaa joutuu terrori-iskun, luonnonkatastrofin tai ihmisen aiheuttaman katastrofin kohteeksi;
 - c sekä jäsenvaltioiden välisen keskinäisen avun lausekkeen myötä, jota käytetään, jos jokin jäsenvaltio joutuu aseellisen hyökkäyksen kohteeksi;

*

* *

54. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden parlamenteille sekä YK:n, Naton, Etyjin ja Euroopan neuvoston pääsihteereille.

PERUSTELUT

Eurooppa-neuvosto hyväksyi 12. joulukuuta 2003 Javier Solanan, Euroopan unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, ehdottaman Euroopan turvallisuusstrategian "Turvallisempi Eurooppa oikeudenmukaisemmassa maailmassa". Tämä strategia on auktoritatiivinen analyysi nykymaailmaan kohdistuvista uhista ja siinä lausutaan EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan peruseriaatteet. Se on osa EU:n koko ulkosuhde-, ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa ja kattaa unionin kaikkien mahdollisten poliittisten toimien koko kirjon, mukaan lukien diplomaattiset, taloudelliset ja kehitysyhteistyöpoliittiset toimet. Ottaen huomioon, että geopoliittiset haasteet ovat muuttuneet sen hyväksymisen jälkeen, on hyvin tärkeää, että tätä strategiaa tarkistetaan viiden vuoden välein ja että siitä tässä yhteydessä keskustellaan Euroopan parlamentissa ja jäsenvaltioiden parlamenteissa.

Yleisön Euroopan turvallisuudelle ja puolustukselle antama tuki

Eurobarometrin mukaan Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa kannattaa 70 prosenttia EU:n kansalaisista, koska he ovat tietoisia siitä, että heillä kaikilla on vastassaan samat uhat kuten terrorismi, järjestäytynyt rikollisuus tai alueelliset konfliktit ja he tuntevat, että näihin voidaan antaa vain yhteinen eurooppalainen vastaus. Tämä tuki on annettava käyttäen tehokkaammalla tavalla nykyisin käytävissä olevia keinoja ja resursseja, sillä Euroopan sotilasmenojen kasvattaminen ei saa yleisön kannatusta.

Unioniin kohdistuvat uhat

Tämän päivän maailmasta on tullut vaarallisempi kuin kymmenen vuotta sitten. Euroopan unioni on oltava valmis kantamaan osansa vastuusta arvojensa ja etujensa suojelemiseksi ja rauhan ja vakauden turvaamiseksi ennen kaikkea omassa maantieteellisessä lähiympäristössään, mutta myös muissa osissa maailmaa, YK:n peruskirjan periaatteita noudattaen.

Kuten strategiassa lausutaan, tärkeimpiä Euroopan unioniin ja sen kansalaisiin kohdistuvia uhkia ovat nykyään kansainvälinen terrorismi, joukkotuhoaseiden leviäminen, alueelliset konfliktit, valtioiden romahtaminen ja järjestäytynyt rikollisuus. Kiristyvä maailmanlaajuinen kilpailu vesi- ja energialähteistä, unionin ulkorajojen turvallisuuteen kohdistuvat uhat, tavanomaisten aseiden leviäminen sekä luonnonkatastrofit olisi myös otettava huomioon strategian jatkokehittelyssä.

Mitä tulee kansainvälisen terrorismin torjumiseen, menestystä ei voida saavuttaa pelkästään sotilaallisin keinoin. Tarvitaan demokraattisten instituutioiden, sosiaalisten ja taloudellisten perusrakenteiden, hyvän hallinnon ja kansalaisyhteiskunnan rakentamista ja jälleenrakentamista ja rasismien ja muukalaisvihan menestyksekkästä torjumista sekä muiden kuin sotilaallisten välineiden koko valikoiman käyttöä, esimerkiksi tiedustelutietojen vaihtoa, poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä. Lisäksi on rakennettava demokraattisia instituutioita, perusrakenteita ja kansalaisyhteiskuntaa romahtaneissa tai romahtamassa olevissa valtioissa.

Ulkorajoja turvatessaan unionin on kehitettävä ulkorajojensa yhdenmety hallintojärjestelmä vähentämättä kuitenkaan ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien sekä humanitaarisen oikeuden kunnioittamista.

Strategian tavoitteet ja keinot

Euroopan ulko- ja turvallisuuspolitiikan tehtävä on suojella unionin kansalaisia mainituilta uhilta, puolustaa unionin oikeutettuja etuja ja edistää Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan tavoitteiden saavuttamista toimimalla maailmanlaajuisesti ja vastuullisesti maailmanrauhan ja demokratian hyväksi.

Täyttääkseen tämän tehtävän unionin on kyettävä antamaan merkittävä panos puolustautuakseen kaikkia todellisia ja selkeitä uhkia vastaan, turvatakseen rauhaa ja vakautta ennen kaikkea maantieteellisessä lähiympäristössään ja muissa osissa maailmaa YK:n peruskirjan periaatteita noudattaen, toteuttaakseen humanitaarisia toimia ja pelastusoperaatioita, estääkseen ja hallitakseen konflikteja sekä edistääkseen demokratian ja ihmisoikeuksien kunnioittamista ja alueellista ja maailmanlaajuisia aseriisuntaa.

Unionin on oltava valmis toimimaan ennen kuin kriisit puhkeavat ja toteuttamaan ennaltaehkäiseviä toimia varhaisessa vaiheessa konfliktien ja uhkien torjumiseksi. Tätä tehdessään se perustaa toimintansa Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjaan, joka toimii kansainvälisten suhteiden peruskehysenä.

Kuten strategiassa esitetään, paras keino näiden tavoitteiden saavuttamiseen on tehokas monenvälisyys, jolla tarkoitetaan kansainvälisiä instituutioita ja kansainvälistä oikeutta. Unionin on hoidettava tehtävänsä ensi sijassa rauhanomaisin keinoin ja sotilaallisin keinoin ainoastaan, mikäli kaikki neuvottelutiet on perusteellisesti tutkittu ja havaittu umpikujaan johtaviksi. Näitä oikeutettuja tehtäviä toteutettaessa sen olisi pidettävä ensisijaisen tärkeänä kansalaisten ihmisoikeuksien ja perusvapauksien ehdotonta kunnioittamista unionin rajojen sisä- ja ulkopuolella.

Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan parlamentaarinen valvonta

YUTP:n ja ETPP:n kohdalla selontekovelvollisuus parlamentille on puutteellinen, olipa kyse jäsenvaltioiden parlamenteista tai Euroopan parlamentista. Jäsenvaltioiden parlamenttien ja Euroopan parlamentin demokraattista valvontaa on lisättävä, pitäen silmällä eurooppalaisen yleisön Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikalle antaman kannatuksen ylläpitämistä.

Jäsenvaltioiden olisi tuettava ETPP:n parlamentaarista ulottuvuutta, jossa instituutioiden ja rahoituksen tasolla tapahtuva kehitys etenee käsi kädessä parlamentaaristen valvontaoikeuksien laajentamisen kanssa.

Euroopan parlamentin olisi tehtävä aloitteita suhteiden lähentämisestä ja tietojen vaihdon tehostamisesta kansallisten parlamenttien välillä Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa koskevissa kysymyksissä, jotta ETPP:aa valvottaisiin riittävästi.

Siviilien ja sotilaiden välinen yhteistyö

Unionin kehittämä siviilipuolen kriisinhallintakapasiteetti ja siviili- ja sotilasyhteistyön vahvistaminen kriisinhallinnassa tarjoavat lisäarvoa Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämisessä sekä konfliktien ehkäisemisessä, humanitaarisissa väliintuloissa, konfliktien jälkeisessä jälleenrakentamisessa sekä rauhanrakentamisessa. Äskettäin siviilikriisinhallinnan yleistavoitteen 2008 yhteydessä tehty yritys korjata aikaisempi painotuksen puuttuminen siviilipuolen valmiuksien kehittämiseltä on askel oikeaan suuntaan.

Siviili-sotilasyksiköllä ja operaatiokeskuksella, joka aloittaa toimintansa 1. tammikuuta 2007, on mahdollisuudet näytellä merkittävää osaa integroitua siviili-sotilasyhteistyötä ja koordinoitua koskevan unionin lähestymistavan kehittämisessä. Näin ollen on asianmukaista, että siviili-sotilasyksikkö ja operaatiokeskus korotetaan siviili-sotilasoperaatioiden Euroopan päämajaksi.

Merkittävät kykenevyyttä luovat valmiudet satelliitti- ja lentoavusteisten tietojärjestelmien, integroitujen televiestintäjärjestelmien ja strategisten meri- ja ilmakuljetusjärjestelmien alalla ovat olennaisia niin kriisinhallinnan siviili- kuin sotilasoperaatioidenkin kannalta

Kriisinhallinta

Eurooppa-neuvoston ja Euroopan komission puheenjohtajan pyynnöstä Michel Barnier, entinen Ranskan ulkoministeri ja entinen komission jäsen, laati toukokuussa 2006 kertomuksen Euroopan pelastuspalvelujoukkojen perustamisesta. Tämä kertomus on merkittävä askel kohti Euroopan unionin kansainväliseen kriisiin reagoimisen parantamista luonnonkatastrofien, laajamittaisten hyökkäysten ja pandemioiden tapauksessa. Euroopan pelastuspalvelujoukkojen perustamisen lisäksi kertomuksessa puolletaan Euroopan kansalaisturvallisuusneuvoston perustamista, yhdennettyä eurooppalaista lähestymistapaa kriisien ennakoinnissa, nykyisten kansallisten resurssien yhdistämistä ja Euroopan unionin konsulaattien perustamista avustamaan EU:n kansalaisia ulkomailla. Esittelijänne katsoo, että jäsenvaltioiden ja komission olisi annettava kertomukseen sisältyville ehdotuksille etusija kertomuksen vähittäistä täytäntöönpanoa silmällä pitäen.

Muita unionin reagoitivalmiuksien parantamista koskevia aloitteita ovat komission läheisessä yhteistyössä Yhdistyneiden Kansakuntien kanssa rahoittama GDACS (Global Disaster Alert and Coordination System), terveyttä koskevien hätätoimien hallinnoimiseksi perustettu komission keskus (Health Emergency Operations Facility), jonka tehtävänä on varoittaa pandemioista, epidemioista sekä biologisten ja kemiallisten aineiden aiheuttamista uhista; komission toimet katastrofisuojelua koskevan yhteisön tason menettelyn luomiseksi, mukaan lukien vakavat terroristi-iskut, neuvoston ponnistelut varmistaa Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan toteuttamiseen osoitettujen voimavarojen nopea ja tehokas liikkeelle saaminen katastrofin sattuessa sekä komission perustama kriisiohjelma, jolla pyritään nopeuttamaan ETPP:n operaatioiden käynnistysvaihetta paikan päällä.

Nämä aloitteet ovat osaltaan johtaneet siihen, että ensisijaisesti siviilioperaatioiden toteuttamista koskevien neuvoston ja komission toimivaltuuksien välille on muodostunut 'harmaita vyöhykkeitä'. Vakautusvälineen hyväksymisen odotetaan selkiyttävän tilannetta

haittaamatta kuitenkaan kriisinhallinnan joustavuutta. Neuvoston ja komission tulisi syventää edelleen toimintansa koordinoitua tällä alalla.

Menettelysäännöt/koulutus/komentosuhteet

Henkilöstön menettelyyn kaikkien ETPP:n toimien yhteydessä sovelletaan monia suuntaviivoja ja yleisiä menettelysääntöjä, joihin kaikkiin on kirjattu ihmisoikeusnormien ja -sääntöjen noudattamisen vaatimus. Tulevaisuudessa sukupuoliulottuvuuden merkitys kasvaa ETPP:n eri politiikoissa, ohjelmissa ja aloitteissa neuvoston viimeaikaisten ponnistusten ansiosta.

Diplomaatti-, sotilas- ja siviilihenkilöstölle suunniteltuja ETPP:n koulutusohjelmia kehitetään sekä strategisella että toiminnan tasolla ja pitäisi olla mahdollista antaa parlamentin asiantuntijoille mahdollisuus osallistua näihin ohjelmiin. ETPP:n toimiin paikan päällä osallistuvan henkilöstön koulutusta koskevia vähimmäisvaatimuksia on kehitetty. Neuvoston olisi pyrittävä edelleen yhdessä komission ja jäsenvaltioiden kanssa siihen, että kaikki koulustoimet standardoidaan kaikilla tasoilla.

Esittelijä pitää myönteisenä Euroopan turvallisuus- ja puolustusoppilaitoksen perustamista, joka oppilaitos tukeutuisi jo olemassa olevien kansallisten puolustusoppilaitosten verkostoon ja jonka toiminnan seuraamiseen Euroopan parlamentti osallistuisi aktiivisesti, ja kehottaa neuvostoa muuttamaan kyseisen 'virtuaalioppilaitoksen' aidoksi Eurooppa-oppilaitokseksi.

Sotilaat joutuvat kohtaamaan tarpeettomia riskejä, mikäli heidän komentoketjunsä, varusteensa ja aseistuksensa eivät vastaa operaatiolle asetettuja vaatimuksia. EU:n johdolle alistettujen yksikköjen olisi oltava asianmukaisesti varustettuja.

Eurooppalaiset puolustustarvikemarkkinat, tutkimusyhteistyö ja aseviennin valvonta

Monenvälisissä operaatioissa aiheutuu lisäkustannuksia ja niiden teho heikkenee, koska niihin osallistuvien yksikköjen varustelu ja aseet ovat erilaisia ja usein yhteen sopimattomia. Euroopan unionin olisi edistettävä toimia varustelun ja aseiden yhdenmukaistamiseksi, jotta voidaan optimoida resurssit ja monenvälisten toimien tehokkuus.

Todella yhdennettyjen Euroopan puolustusmateriaalimarkkinoiden kehittämiseksi on tarpeen rajoittaa puolustusta koskevan EY:n perustamissopimuksen 296 artiklaan sisältyvän poikkeussäännöksen soveltamista. Askeleita oikeaan suuntaan tässä mielessä edustavat komission tulkitseva tiedonanto perustamissopimuksen 296 artiklan soveltamisesta, komission toiminta puolustustarvikkeiden yhteisön sisäisten siirtojen yksinkertaistamiseksi sekä Euroopan puolustusviraston (EPV) laatimat, puolustushankintoja koskevat menettelysäännöt. Jäsenvaltioiden olisi omaksuttava kyseiset menettelysäännöt ja lakkautettava offset-käytäntö ja oikeudenmukaisen palautuman periaate.

Yhteistyö turvallisuus- ja puolustustutkimuksen alalla on välttämätöntä Euroopan kilpailukyvyn kannalta. Komission ja EPV:n toimintojen keskinäistä täydentävyyttä olisi parannettava tehostamalla Euroopan siviili-, turvallisuus- ja puolustustutkimusta koskevaa vuoropuhelua. Yhtäällä siviili- ja toisaalta puolustustarpeisiin suunnatun tutkimuksen välisen eron tekemisestä olisi luovuttava

Vuonna 1998 vahvistetuille aseviennin käytäntesäännöille olisi annettava lainvoima kaikissa jäsenvaltioissa ja päätökset siitä, mitkä kohdemaat täyttävät käytäntesääntöjen kriteerit, olisi tehtävä yhteiseltä pohjalta.

Tiedustelu

Kehitteillä olevilla taistelujoukoilla on erilaiset oikeudet käyttää lento- ja avaruusperusteista tiedustelutietoa. Kansallisten satelliittitietojärjestelmien – Helios, SAR-Lupe ja Cosmo-Skymed – tarjoama tieto olisi tarjottava kaikkien jäsenvaltioiden käyttöön yhteiseltä pohjalta. Satelliittitietojärjestelmien seuraava sukupolvi olisi yhdistettävä Torrejónin satelliittikeskusta hyödyntävään eurooppalaiseen järjestelmään, jonka tarjoama tieto olisi käytettävissä sotilas- ja poliisitarkoituksiin sekä katastrofitilanteiden hallintaan. Naton lentoavusteinen AGS-tietojärjestelmä olisi myös tuotava kaikkien EU:n jäsenvaltioiden ulottuville erityisesti silloin, kun on kyse EU:n taisteluryhmien tarpeista.

Televiestinnän alalla on kehitettävä monikansallisten yksiköiden johtamiseen tarkoitettu yhteinen järjestelmä. Sotilasyksiköiden, poliisin ja hätäapua antavien viranomaisten käyttämien laitteiden olisi oltava teknisesti yhteensopivia.

ETPP:n päätöksenteon ja sen talousarvion valvonnan puutteet

Päätöstä toteuttaa ETPP:n alainen operaatio edeltävään poliittiseen päätöksentekomenettelyyn sisältyy eräitä puutteita, kuten voitiin todeta Kongon demokraattisen tasavallan operaation tapauksessa. Neuvoston olisi arvioitava uudelleen kyseisen menettelyn eri vaiheita, ryhdyttävä tarvittaviin toimiin puutteiden poistamiseksi ja kuultava Euroopan parlamenttia asiaankuuluvasti.

Euroopan parlamentin olisi saatava osallistua täysimääräisesti ja sillä on oikeus tulla kuulluksi vuosittain etukäteen YUTP:n ja ETPP:n edessä olevista aiheista ja vaihtoehdoista, kuten voimassa olevissa perussopimuksissa määrätään. Neuvoston olisi noudatettava avointa tiedotuspolitiikkaa Euroopan parlamentin suuntaan YUTP:n ja ETPP:n osalta. Tässä yhteydessä on todettava, että nykyinen menettely, joka säätelee Euroopan parlamentin oikeutta tutustua neuvoston 'luottamuksellisiin asiakirjoihin', ei ole tyydyttävä, sillä useimmiten niiden sisältämä tieto on vain hyvin yleisluonteista.

Sotilaallisesta varustelusta ja aseistuksesta aiheutuvista menoista olisi päätettävä parlamentaarisesti valvotuissa talousarvioissa ja olisi vältettävä rinnakkaisia talousarvioita ja rahoitusjärjestelyjä, joita kansalliset parlamentit tai Euroopan parlamentti eivät voi tehokkaasti valvoa. Euroopan unionin talousarvioon sisältyviä kriisinhallintaan, ulkorajojen turvaamiseen turvallisuustutkimukseen sekä Galileoon liittyvien budjettikohtien määrärahoja olisi lisättävä edelleen. Sotilaallisten kriisinhallintaoperaatioiden rahoitus olisi otettava Euroopan unionin talousarviosta ja jäsenvaltioiden olisi siksi vapautettava lisää EU-varoja tätä tarkoitusta varten.

Johtuen Athena-mekanismista ja muista tilapäisistä mekanismeista, joita jäsenvaltiot tai jopa Euroopan kehitysrahasto rahoittavat, Euroopan parlamentti ei voi valvoa ETPP:n sotilastoimia koskevaa talousarviota. Avoimuutta tarvitaan myös, kun on kyse tilapäisjärjestelyjen ja

yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan määrärahoista rahoitettujen toimien väliselle harmaalle alueelle sijoittuvista siviili-sotilaallisista toimista.

Olisi otettava käyttöön uusi talousarviomenettely Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan menojen avoimuuden lisäämiseksi ja Euroopan unionin turvallisuusstrategian tavoitteiden saavuttamiseen tarvittavan sotilaallisen ja siviilikapasiteetin kehittämisen tukemiseksi.

Tavoitteena turvallisuus- ja puolustusunioni

EU:sta on kehittymässä turvallisuus- ja puolustusunioni, joka toimii niin ulkoisten kuin sisäistenkin turvalliskysymysten alalla ja joka osallistuu kansainvälisen terrorismin vastaiseen taisteluun ja luonnonkatastrofien hallintaan seuraavien osatekijöiden avulla: jäsenvaltiot sitoutuvat siihen, että ne kykenevät siirtämään 60 000 sotilasta 60 päivän kuluessa ja käyttämään näitä joukkoja vuoden ajan rauhanturvaamis- ja rauhaanpakottamisoperaatioissa; perustetaan kolmetoista lyhyellä ajalla siirrettävissä olevaa taistelujoukkoyksikköä; kehitetään siviilikriisinhallintavalmiuksia poliisitoimien, oikeusvaltion periaatteen, siviilihallinnon ja väestönsuojelun aloilla; otetaan käyttöön Euroopan sotilasjohtamisen rakenne, johon kuuluvat poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea, sotilaskomitea, sotilasesikunta ja siviili-sotilasyksikkö sekä kehitteillä oleva operaatiokeskus; Euroopan sotilaspoliisijoukot; Europol ja eurooppalainen pidätysmääräys; aseiden hankintaa ja aseiden vientiä koskevat yhteiset säännöt sekä Euroopan turvallisuuden tutkimusohjelma.

Sopimus Euroopan perustuslaiksi merkitsee suurta askelta kohti turvallisuus- ja puolustusunionin muodostamista, erityisesti Euroopan unionin ulkoministerin viran perustamisen, jäsenvaltion kohtaaman terroristi-iskun tai luonnon- tai ihmisen aiheuttaman katastrofin varalta säädetyin solidaarisuuslausekkeen ja vastavuoroisesta avunannosta jäsenvaltioiden välillä jäsenvaltion alueeseen kohdistuvan aseellisen hyökkäyksen yhteydessä säädetyin lausekkeen myötä.

Tätä prosessia olisi vahvistettava seuraavien elementtien avulla: puolustustarvikkeiden eurooppalaiset markkinat, pysyvät eurooppalaiset merivoimat Välimerellä, eurooppalainen talousarvio, joka kattaa turvallisuuden siviilinäkökohdan lisäksi sotilaallisen puolen, turvallisuus- ja puolustuskysymyksistä vastaava Euroopan varaulkoministeri, EU:n puolustusministerien kokoustahdin tiivistäminen, Euroopan pelastuspalvelujoukot sekä Euroopan siviilirauhanturvajoukot ja katastrofiavun toimittamisen, pelastustehtävien ja puolustusoperaatioiden yhteydessä tarvittavien yhteisön tason ilma- ja merikuljetusvalmiuksista huolehtiminen. Kaikkien edellä mainittujen elementtien olisi oltava jäsenvaltioiden parlamenttien ja Euroopan parlamentin harjoittaman asianmukaisen parlamentaarisen valvonnan piirissä.

EUROOPAN YHTYNEEN VASEMMISTON KONFEDERAATIORYHMÄN / POHJOISMAIDEN VIHREÄN VASEMMISTON VÄHEMMISTÖÖN JÄÄNYT MIELIPIIDE

Mietinnöstä puuttuvat rauhan vaatimukset ja siinä keskitytään sen sijaan EU:n militarisointiin tähtääviin valmisteluihin. Me tuomitsemme:

- YUTP:n jatkuvasti voimistuvan militarisoinnin, joka muodostaa maailmanlaajuisen uhan;
- Euroopan unionin turvallisuusstrategian maailmanlaajuisen soveltamisen, mikä saattaa houkuttaa ennaltaehkäisevien sotien strategiaan (kuten luonnoksessa on kirjoitettu);;
- siviili- ja sotilasoperaatioiden tarkoituksellisen sekoittamisen;
- sotilaallisten operaatioiden toteuttamisen humanitaaristen tavoitteiden valeskaavun turvin;
- EU:n taisteluryhmien, Euroopan sotilaspoliisijoukkojen ja EU:n interventiojoukkojen perustamisen sekä Naton mallin mukaisten EU:n itsenäisten johtorakenteiden kehittämisen;
- EU:n ulkorajojen militarisoinnin sekä sotilaallisen käsittelyn soveltamisen pakolaisongelmiin;
- nykyisen järjestelmän, jossa siviilibudjettikohtiin on piilotettu sotilaallisiin tarkoituksiin osoitettuja määrärahoja;
- salaiseksi jäävien summien maksamisen Natolle korvaukseksi siitä, että EU käyttää Naton rakenteita;
- Euroopan puolustusviraston perustamisen ja sotilastarvikkeiden yhteismarkkinoiden luomisen EU:n puolustusalan ja teollisuuden yhteistyön vahvistamiseksi;
- energialähteisiin kohdistuvan kilpailun käyttämisen perusteena sotilaalliselle väliintulolle;

vaadimme:

- siviilien EU:ta;
- kansainvälisen oikeuden ja YK:n peruskirjan tinkimätöntä noudattamista;

- EU:n aseriisuntaviraston perustamista;
- sotilasmienojen käyttämistä sen sijaan siviilitarkoituksiin;
- koko EU:ssa noudatettavaa sitovaa aseviennin käytäntösääntöjä.

Tobias Pflüger, Athanasios Pafilis, Willy Meyer Pleite, Jaromír Kohlíček ja Erik Meijer

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Euroopan unionin turvallisuusstrategian täytäntöönpano Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa				
Menettelynumero	2006/2033(INI)				
Asiasta vastaava valiokunta Luvasta ilmoitettu istunnossa (pvä)	AFET 16.2.2006				
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)					
Valiokunnat, jotka eivät antaneet lausuntoa Päätös tehty (pvä)					
Tehostettu yhteistyö Ilmoitettu istunnossa (pvä)					
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Karl von Wogau 25.1.2006				
Alkuperäinen esittelijä					
Valiokuntakäsittely	24.4.2006	4.5.2006	20.6.2006	12.7.2006	4.10.2006
Hyväksytty (pvä)	5.10.2006				
Lopullisen äänestyksen tulos	+: -: 0:	30 9 0			
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Bastiaan Belder, Elmar Brok, Simon Coveney, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Camiel Eurlings, Alfred Gomolka, Richard Howitt, Ioannis Kasoulides, Bogdan Klich, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Willy Meyer Pleite, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Cem Özdemir, Tobias Pflüger, Hubert Pirker, Bernd Posselt, Michel Rocard, Raúl Romeva i Rueda, György Schöpflin, Gitte Seeberg, Marek Siwiec, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Ari Vatanen, Karl von Wogau, Luis Yañez-Barnuevo García				
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Alexandra Dobolyi, Árpád Duka-Zólyomi, Jaromír Kohlíček, Erik Meijer, Jean Spautz				
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Viktória Mohácsi, José Javier Pomés Ruiz				
Jätetty käsiteltäväksi (pvä)	18.10.2006				
Huomautuksia (saatavilla vain yhdellä kielellä)	...				